

Dosarul nr. 3ra-723/23
2-20014984-01-3ra-03072023

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (jud.: Holevițcaia)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud.: A. Minciuna, E. Palanciuc, V. Negru)

Î N C H E I E R E

21 februarie 2024

mun. Chișinău

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

Completul de judecată, în componență:

Președinte, judecător

Judecători

Aliona Miron

Diana Stănilă

Ion Malanciuc

examinând admisibilitatea recursului declarat de Grozav Andrei, reprezentant de avocatul Rusu Ion,

în cauza de contencios administrativ depusă de Grozav Andrei împotriva Autorității Naționale de Integritate privind anularea actului administrativ individual defavorabil,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 22 februarie 2023, prin care s-a respins cererea de apel depusă de Grozav Andrei, și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 08 februarie 2022,

c o n s t a t ă :

La 03 februarie 2020, Grozav Andrei, a depus o acțiune în contencios administrativ împotriva Autorității Naționale de Integritate cu privire la anularea actului de constatare nr.03/14 din 13 ianuarie 2020.

În motivare, a invocat că prin actul Inspectoratului de Integritate al Autorității Naționale nr.03/14 din 13 ianuarie 2020 în rezultatul controlului din 01 aprilie 2019 s-a constatat, că Andrei Grozav, inspector al Postului vamal Palanca, Biroul Vamal Bender a încălcat regimul juridic al declarării averii și intereselor personale prin nedeclararea în Declarația de avere și interese personale anuală pentru anul 2017 a bunului mobil BMW 525D n.î. XX, a bunului mobil BMW 745 n.î. XX, venitului obținut din înstrăinarea bunului mobil Hyundai I 20 n.î. XX, venitului obținut din înstrăinarea bunului mobil Toyota Corolla n.î. XX, prin nedeclararea în Declarația de avere și interese personale anuală pentru anul 2018 a venitului obținut din înstrăinarea bunului mobil BMW 5301 n.î. XX a venitului obținut din înstrăinarea bunului mobil BMW 525D n.î. XX, declararea eronată a sumei venitului soției obținut la locul de muncă de bază și a valorii bunului mobil BMW 118D n.î. XX conform documentului care îi certifică proveniența în Declarațiile de avere și interese personale anuale pentru anii 2017-2018 și prin declararea eronată a valorii bunului mobil BMW 745 n.î. XX conform documentului care îi certifică proveniența în Declarația de avere și interese personale anuală pentru anul 2018.

În acest sens, stabilindu-se că în perioada supusă controlului 14.12.2016-15.04.2019, nu a existat diferență substanțială între veniturile obținute de Andrei Grozav și membrii de familie Malgorzata Natalia Sofolowska Grozav și Maksymilian Grozav și averea dobândită de către aceștia în perioadă respectivă, iar în rezultatul acestor constatări au apărut unele bănuielii rezonabile privind săvârșirea infracțiunii prevăzute la art.352 alin.(2) din Codul Penal de către Andrei Grozav și în comiterea infracțiunii prevăzute la art.244¹ alin.(1) din Codul Penal în rezultatul căror s-a dispus sesizarea organelor competente în examinarea faptelor constatate și obligarea lui Andrei Grozav să depună Declarațiile de avere și interese personale anuale pentru 2017-2018 rectificate în termen de 30 de zile de la data la care prezentul act de constatare va deveni definitiv.

Reclamantul consideră că actul nr.03/14 din 13 ianuarie 2020 emis de către Inspectoratul de Integritate al Autorității Naționale de Integritate este ilegal, deoarece împrejurările de fapt expuse în conținutul acestuia nu justifică conform Legii nr.133 din 17 iunie 2016 privind declararea averii și a intereselor personale încălcarea regimului juridic ce ține de depunerea acestor categorii de declarații, precum și neîntemeiat deoarece concluziile expuse de inspectorii de integritate sunt contradictorii prin esența lor și nu dispun de un suport probatoriu prin care s-ar confirma prezența bănuielilor rezonabile în comiterea infracțiunilor incriminate, mai mult ca atât că, unele dintre constatările inspectorului de integritate sunt controversate după conținut și nu corespund înscrisurilor administrate în perioada controlului și a împrejurărilor reale referitoare la veniturile și bunurilor mobile prezumate ca fiind nedeclarate.

Concluziile inspectorului de integritate deduse în urma verificării Declarațiilor de avere și interese personale depuse de Andrei Grozav în perioada 14.12.2016 - 15.04.2019, prin care s-a constatat, că Andrei Grozav a încălcat regimul juridic de declararea a averii prin nedeclararea în Declarația de avere și interese personale anuală pentru anul 2017 a bunului mobil BMW 525D n.î. XXX, a bunului mobil BMW 745 n.î. XXX a venitului obținut din înstrăinarea bunului mobil Hyundai I 20 n.î. XX și a venitului obținut din înstrăinarea bunului mobil Toyota Corolla n.î. XX le consideră neîntemeiate, deoarece acestea nu corespund realității, întrucât potrivit circumstanțelor reale ce țin de dobândirea și înstrăinarea bunurilor mobile menționate reclamantul Grozav Andrei a introdus informația în declarație conform situației reale privind posesia efectivă a bunurilor și de dobândire a veniturilor pe perioadele investigate.

Cât privește constatările inspectorului de integritate referitoare la nedeclararea în Declarația de avere și interese personale anuală pentru anul 2017 a bunului mobil BMW 525D n.î. XXX o consideră nejustificată deoarece bunul mobil BMW 525D n.î. XX af 2002 conform contractului de vânzare-cumpărare a fost cumpărat de către Andrei Grozav la 30 iunie 2017, însă autoturismul respectiv a fost înstrăinat efectiv pe 10 ianuarie 2018 în baza unui contract de schimb cu condiția achitării ulterioare a diferenței de preț, fapt care poate fi confirmat prin copia procurii nr.573 din 29 ianuarie 2018 eliberată lui Sprânsean Valeriu de la care a fost preluat bunul imobil BMW 745 n.î. XX a.f. 2008.

În virtutea acestor circumstanțe se atestă faptul la momentul depunerii Declarației de avere și interese personale anuală pentru anul 2017, declarantul

Grozav Andrei nu mai avea în posesie efectivă bunul BMW 525D n.î. XX și din aceste considerente el nu a fost introdus în declarație, deoarece potrivit Legii 133, declarația se depune anual, până în data de 31 martie și în conținutul acesteia se indică bunurile de care declarantul dispune efectiv la momentul depunerii declarației.

Referitor la constatările inspectorului de integritate ce țin de nedeclararea în Declarația de avere și interese personale anuală pentru anul 2017 a bunului mobil BMW 3 745 n.î. KII 401 a.f. 2008 nu poate fi considerată ca o nedeclarare intenționată, deoarece în perioada supusă declarării bunul respectiv nu se afla în posesia efectivă a reclamantului întrucât la acel moment acesta nu-i achitase diferența integrală a sumei cu titlu de sultă din contractul de schimb și această dificultate la dus în eroare pe reclamant să includă bunul respectiv în declarația pentru anul 2017.

Cu referire la concluziile din actul supus contestării referitoare la nedeclararea în Declarația de avere și interese personale anuală pentru anul 2017 a venitului obținut din înstrăinarea bunului mobil Hyundai I 20 n.î. XXX și a venitului obținut din înstrăinarea bunului mobil Toyota Corolla n.î. XX le consideră neîntemeiate, deoarece potrivit datelor Departamentului înmatriculare, bunul mobil Hyundai I 20 n.î. XX a fost vândut la 17 mai 2017, iar bunului mobil Toyota Corolla n.î. XXX a fost vândut la 27 iunie 2017 și din banii încasați a fost procurat la data de 30 iunie 2017 bunul mobil BMW 525D n.î. IXXX af 2002, fapt care nu poate fi considerat că reclamantul a obținut careva venituri în urma realizării autoturismelor menționate.

Constatările inspectorului de integritate referitoare la nedeclararea în Declarația de avere și interese personale anuală pentru anul 2018 a venitului obținut din înstrăinarea bunului mobil BMW 5301 n.î. XXX le consideră neîntemeiate, deoarece bunul respectiv a fost vândut la 15 aprilie 2018, însă din motivul că la moment cumpărătorul nu dispunea de toată suma, iar procura pentru reînmatriculare i-a fost perfectată la data 26 octombrie 2018 și la data de 27 octombrie 2018 acesta a reînmatriculat autoturismul respectiv pe numele său, iar suma obținută de la înstrăinarea acestuia a fost achitată pentru stingerea datoriei în contul sultei din contractul de schimb în baza cărui reclamantul a dobândit dreptul de proprietate asupra autoturismului de marca BMW 745 n.î. XX

Referitor la constatările inspectorului de integritate ce țin de nedeclararea în Declarația de avere și interese personale anuală pentru anul 2018 a venitului obținut din înstrăinarea bunului mobil BMW 525D n.î. XX nu poate fi considerată întemeiată, deoarece în realitate bunul mobil BMW 525D n.î. XX nu a fost vândut, dar a fost înstrăinat prin intermediul contractului de schimb în baza cărui reclamantul a dobândit dreptul de proprietate asupra bunului mobil BMW 745 n.î. XX cu achitarea ulterioară a diferenței de preț și din aceste considerente nu poate fi considerat că în perioada respectivă reclamantul a dobândit careva venituri ce nu au fost declarate.

Cât privește declararea eronată a sumei venitului obținut de Malgorzata Natalia Sokolowska-Grozav la locul de muncă de bază a fost condiționată de imposibilitatea obținerii actelor justificative asupra salariului obținut oficial de către soția declarantului, iar în lipsa unor astfel de documente este imposibil să indici veniturile reale ale soției.

Concluziile inspectorului de integritate referitoare la declararea eronată a valorii bunului mobil BMW 118D n.î. XXX în conținutul Declarațiilor de avere și interese personale anuale pentru anii 2017-2018 le consideră neîntemeiate, deoarece în cuprinsul declarațiilor menționate reclamantul a indicat valoarea reală a autoturismului respectiv care la acel moment constituia 120000 lei care corespunde cu prețurile de pe piața auto, iar neconcordanța acestuia cu documentul de proveniență nu afectează cu nimic veridicitatea declarației, mai mult ca atât că documentul respectiv nu a fost semnat de declarant și prin esența sa nu ar constitui o încălcare a regimului juridic al declarării averii și intereselor personale ce i-ar putea fi invocată reclamantului.

Referitor la constatările inspectorului de integritate referitoare la declararea eronată a valorii bunului mobil BMW 745 n.î. XXX conform documentului care îi certifică proveniența în Declarația de avere și interese personale anuală pentru anul 2018 nu poate fi atribuită la încălcarea regimului juridic a acestor categorii de declarații, deoarece în conținutul Declarația de avere și interese personale anuală pentru anul 2018 este indicată valoarea reală de 150000 lei, iar actul de proveniență a bunului mobil BMW 745 n.î. XX nu a fost întocmit de către reclamant întrucât în realitate nu a fost procurat bunul respectiv, dar a fost dobândit de către reclamant în baza unui contract de schimb, însă la oficiul de înmatriculare nu există formulare tipizate ale contractului de schimb, fapt pentru care această tranzacție s-a și perfectat pe formular de contract de vânzare-cumpărare, indicându-se suma cu care a fost apreciat bunul mobil BMW 525D n.î. XXX conform stării tehnice la momentul efectuării schimbului.

Reclamantul a susținut că, în conținutul Declarației de avere și interese personale anuală pentru anul 2018 a fost indicată valoarea reală a bunului mobil BMW 745 n.î. XXX, iar necoresponderea acesteia cu valoarea menționată în alte acte nu denaturează cu nimic obiectul declarării și nu afectează veridicitatea declarației, excluzându-se în acest sens încălcarea regimului juridic de întocmire a declarațiilor respective.

Referitor la concluziile inspectorului de integritate prin care se constată existența unei bănuieli rezonabile privind săvârșirea de către Andrei Grozav a infracțiunii prevăzute la art.352¹ alin.(2) din Codul Penal, falsul în declarații, exprimată prin neincluderea în Declarația de avere și interese personale anuală pentru anul 2017 a datelor cu privire la deținerea în proprietate a bunului mobil BMW 525D n.î. XX și a bunului mobil BMW 745 n.î. XXX, cu privire la venitul obținut din înstrăinarea bunului mobil Hyundai I 20 n.î. XXX și venitul obținut din înstrăinarea bunului mobil Toyota Corolla n.î.XX, prin neincluderea în Declarația de avere și interese personale anuală pentru anul 2018 a datelor cu privire la venitul obținut din înstrăinarea bunului mobil BMW 5301 n.î. XX și venitul obținut din înstrăinarea bunului mobil BMW 525D n.î. XX și prin includerea unor date false în Declarațiile de avere și interese personale anuale pentru anii 2017-2018 cu privire la suma veniturii soției obținut la locul de muncă de bază și valoarea bunului mobil BMW 118D n.î. XXX conform documentului care îi certifică proveniența și prin includerea unor date false în Declarația de avere și interese personale anuală pentru anul 2018 cu privire la valoarea bunului mobil BMW 745 n.î. XX dispun de un suport probatoriu prin care s-ar confirma că în declarațiile menționate au fost

introduse intenționat careva date incomplete sau reclamantul s-a eschivat intenționat de la includerea cărorva date.

În virtutea acestor circumstanțe, consideră neîntemeiate concluziile inspectorilor de integritate în privința bănuielilor rezonabile în săvârșirea infracțiunii prevăzute la art. 352¹ alin. (2) din Codul Penal, deoarece potrivit acestei dispoziții legale se prevede, că includerea intenționată a unor date incomplete sau false, neinclusiunea intenționată a unor date în declarația de avere și interese personale, însă în acțiunile reclamantului nu sunt prezente elementele constitutive ale acestei infracțiuni.

Cât privește concluzia inspectorului de integritate referitoare la neinclusiunea în Declarația de avere și interese personale anuală pentru anul 2017 a bunului mobil BMW 745 n.î. XXX, aceasta nu poate fi calificată ca o acțiune intenționată din partea reclamantului, deoarece aceasta derivă dintr-o eroare a reclamantului în privința stabilirii momentului intrării în posesia efectivă a bunului datorită dificultăților ce apăruse în legătură cu achitarea diferenței dintre sulta contractului de schimb în baza cărui aceasta a dobândit dreptul de proprietate asupra bunului mobil BMW 745 n.î. KII401.

Concluziile inspectorului de integritate în privința neinclusiunii în Declarația de avere și interese personale anuală pentru anul 2017 a venitului obținut din înstrăinarea bunului mobil Hyundai I 20 n.î. XX le consideră nejustificate, deoarece în urma înstrăinării bunului respectiv declarantul nu a obținut venit pe perioada menționată în declarație, deoarece banii obținuți de la înstrăinarea autoturismului de marca Hyundai I 20 n.î. XX împreună cu suma încasată de la vânzarea bunului mobil Toyota Corolla n.î. XX au fost folosiți de către reclamant la achitarea prețului pentru bunul mobil BMW 525D n.î. XX.

Cât privește concluzia inspectorului de integritate referitoare la constatarea existenței unei bănuieli rezonabile privind săvârșirea infracțiunii prevăzute la art.244¹ alin.(1) din Codul Penal prin încălcarea legislației fiscale manifestată printr-o eventuală includere în declarația cu privire la impozitul pe venit a unor date denaturate, deoarece circumstanțele pe care acesta le invocă în privința bănuielii rezonabile în comiterea infracțiunii prevăzute de art.244¹ alin.(1) din Codul Penal nu sunt justificate din punct de vedere faptic, precum și nu s-au confirmat prin careva înscrisuri care au fost examinate de către inspectorul de integritate.

Referitor la constatarea inspectorului de integritate a faptului precum că în contractul de vânzare-cumpărare din 03.03.17 s-a indicat o sumă mai mică (10 000 lei) decât cea achitată în realitate(120 000 lei) de Malgorzata Natalia Sokolowska-Grozav pentru bunul mobil BMW 118D n.î. XXX, nu justifică existența cărorva bănuieli rezonabile în comiterea de către reclamant a infracțiunii prevăzute la art.244¹ alin.(1) din Codul Penal, deoarece în urma procurării cărorva bunuri nu se obține venituri ce ar urma să fie declarate.

Cât privește împrejurările expuse la constatările ce țin de existența bănuielilor rezonabile în comiterea infracțiunii prevăzute la art.244¹ alin.(1) din Codul Penal la fel precum că în contractul de vânzare-cumpărare din 30.06.17 s-a indicat o sumă mai mică (10 000 lei) decât cea achitată în realitate (107 000 lei) de Andrei Grozav pentru bunul mobil BMW 525D n.î. XXX, la fel nu corespund circumstanțelor consemnate de latura obiectivă a infracțiunii încriminate, deoarece

în temeiul contractului de vânzare-cumpărare Grozav Andrei procură autoturismul BMW 525D n.î. XXX pentru care achită suma de 107 000 lei, ceea ce atestă, că în perioada respectivă reclamantul nu a dobândit careva venituri pentru a fi declarate pe anul calendaristic vizat, respectiv.

Cât privește diferența dintre suma menționată în contractul de vânzare-cumpărare din 30.06.2017 și cea menționată în declarația de avere pe perioada respectivă nu poate fi atribuită la evaziune fiscală, deoarece contractul n-a fost perfectat de către Grozav Andrei întrucât acestea de regulă sunt întocmite de inspectorii de la Oficiile de înmatriculare, iar reclamantul în declarație a indicat suma reală achitată pentru procurarea autoturismului și aceasta nu afectează veridicitatea declarației.

Referitor la constatările inspectorului de integritate ce derivă din diferența sumelor menționate în contractul de vânzare-cumpărare din 25.01.18 adică suma de 40 000 lei și cea achitată în realitate (150 000 lei) de Andrei Grozav pentru bunul mobil BMW 745 n.î. XXX la fel nu sunt justificate întrucât în realitate bunul în cauză n-a fost dobândit în baza unui contract de vânzare-cumpărare, dar în baza unui contract de schimb, iar suma care figurează în contract reprezintă valoarea bunului apreciată de părți prin acordul reciproc la momentul efectuării schimbului conform stării tehnice a 6 autoturismul BMW 525D n.î. XXX care a fost transmis în contul unei fracțiuni din sulta ce urma să fie achitată în rezultatul schimbului.

În baza acestor circumstanțe, se atestă că bănuielile rezonabile ale inspectorului de integritate referitoare la comiterea de către Grozav Andrei a infracțiunii prevăzute la art.244¹ alin.(1) din Codul Penal nu sunt întemeiate, deoarece acțiunile declarantului nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii încriminate.

Prin hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani din 08 februarie 2022, s-a respins, ca fiind neîntemeiată acțiunea de contencios administrativ, înaintată de către Grozav Andrei împotriva Autorității Naționale de Integritate privind anularea actului de constatare nr.03/14 din 13 ianuarie 2020.

Pentru a hotărî astfel, instanța de fond a conchis că, la 15 aprilie 2019 în privința lui Grozav Andrei, inspector în cadrul Biroului Vamal Centru a fost inițiat controlul privind respectarea regimului juridic al averii și al intereselor personale, ca rezultat al efectuării acțiunilor de urmărire penală în cadrul unei cauze penale.

În cadrul controlului, s-a constatat că, în perioada 14.12.2016- 15.04.2019, Andrei Grozav și membrii de familie nu figurează în calitate de întreprinzători individuali și asociați la societățile comerciale, precum și în calitate de administratori la entitățile comerciale înregistrate în Registrul de stat al persoanelor juridice și întreprinzători individuali.

Potrivit informațiilor oferite de către alte entități ne/bancare, s-a indicat că Andrei Grozav și membrii de familie nu au deținut valori imobiliare și nu au obținut devedente ori venituri în acest sens, iar altele au comunicat că nu dețin date ce țin de istoria creditară a lui Andrei Grozav.

Conform răspunsului din 25.09.2019 eliberat de ASP, în perioada 14.12.2016-15.04.2019 pe numele reclamantului Grozav Andrei au fost înregistrare următoarele mijloace de transport: BMV 745, n/î XX, BMW 530I n/î XXX, HYUNDAI I 20, n/î XXX, TOYOTA COROLLA, n/î XXX, BMW 525D, n/î XX, iar după soția sa, Sokolowska-Grozav Malgorzata Natalia, BMW 118D, n/î XXX.

În declarația de avere și interese personale pentru anul 2017 reclamantul Grozav Andrei nu a declarat bunului mobil BMW 525D n/î XXX (schimb proprietar la 08.05.2018, a bunului mobil BMW 745 n/î XX, a venitului obținut din înstrăinarea bunului mobil HYUNDAI I 20 n/î XXX (schimb proprietar 17.05.2017 și a venitului obținut din înstrăinarea bunului mobil TOYOTA COROLLA n.î. XXX (schimb proprietar 27.06.2017).

În Declarația de avere și interese personale pentru anul 2018 subiectul declarării, Grozav Andrei nu a declarat venitul obținut din înstrăinarea bunului mobil BMW 5301 n/î XXX (schimb proprietar 27.10.2018) și a venitului obținut din înstrăinarea bunului mobil BMW 525D n/î XX (schimb proprietar 08.05.2018).

Totodată, s-a stabilit și declararea eronată a sumei venitului obținut de soția reclamantului la locul de muncă de bază și declararea eronată a valorii bunului mobil BMW 118D n/î XXX și a bunului mobil de model BMW 745 n/î XXX.

Instanța de fond a reținut că, actul de constatare nr.03/14 din 13 ianuarie 2020, emis de Autoritatea Națională de Integritate în privința lui Grozav Andrei este unul legal și întemeiat.

Actul este emis de către un organ competent și în corespundere cu normele legii materiale aplicabile speței, instanța nu a constatat admiterea a careva abateri la emiterea actului administrativ individual defavorabil emis în privința reclamantului Grozav Andrei de către Autoritatea Națională de Integritate și nici a depășirii limitelor dreptului discreționar al autorității publice, legalitatea actului nefiind pusă la îndoială de către instanța de judecată.

Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, la 09 martie 2022, avocatul Rusu Ion acționând în interesele lui Grozav Andrei a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 08 februarie 2022, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii instanței de fond, și emiterea unei noi decizii prin care acțiunea înaintată să fie admisă integral.

Prin decizia Curții de Apel din 22 februarie 2023, s-a respins cererea de apel declarată de avocatul Rusu Ion în interesele lui Grozav Andrei și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 08 februarie 2022.

La 09 iunie 2023, Grozav Andrei, reprezentant de avocatul Rusu Ion a depus recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 22 februarie 2023, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii instanței de fond, și emiterea unei noi hotărâri prin care să fie acțiunea depusă de Grozav Andrei, să fie admisă.

În motivare a susținut că, la emiterea soluției instanțele ierarhic inferioare nu au apreciat în mod corespunzător probele administrate și nu au luat în considerație argumentele reclamantului referitoare la încălcarea de către Inspectoratul de Integritate al Autorității Naționale de Integritate a prevederilor art. 5 alin. (5¹) din Legea nr. 133 din 17 iunie 2016 privind declararea averii și a intereselor personale precum și a unor prevederi referitoare ce țin de exercitarea dreptului discreționar.

La adoptarea soluție, nu s-a aplicat în mod corespunzător prevederile codului administrativ referitoare la stabilirea limitelor de exercitarea a dreptului discreționar al autorităților publice și principiile ce guvernează activitatea acestora.

Atât instanța de apel cât și prima instanță nu și-au expus concluziile asupra tuturor împrejurărilor invocate de către recurentul-reclamant, apreciind sugestiv

unele argumente în privința limitelor de exercitare a dreptului discreționar al intimatului.

Ambele instanțe au reprodus în integritate conținutul unor articole din Codul administrativ fără a configura normele respective la concluziile invocate, creând o situație abstractă între constatări și circumstanțele litigiului.

Concluziile instanței de apel precum că, că la adoptarea actului administrativ s-a respectat principiul proporționalității nu corespund circumstanțelor reale ale litigiului și dispozitivului actului administrativ, deoarece măsurile întreprinse de autoritatea publică nu erau rezonabile și nu corespundeau cu scopul legitim ce derivă din dreptul discreționar al acesteia.

Unele dintre constatările inspectorului de integritate sunt controversate după conținut și nu corespund înscrisurilor administrate în perioada controlului și a împrejurărilor reale referitoare la veniturile și bunurilor mobile prezumate ca fiind nedecarate.

Atât instanța de fond cât și cea de apel n-au apreciat în mod corespunzător înscrisurile administrate și explicațiile date în cadrul dezbaterilor judiciare.

Instanța de fond și apel n-au luat în considerație argumentele reprezentantului reclamantului precum, că constatările de la pct. 4 contravin cu constatările de la pct. 2 al actului supus contestării, unde se menționează că în perioada supusă controlului 14.12.2016 - 15.04.2019, nu există diferență substanțială între veniturile obținute de Andrei Grozav și membrii de familie, ceea ce în consecință denotă faptul în acțiunile reclamantului putea să existe careva bănuieli rezonabile în incriminarea infracțiunii respective.

În opinia recurentului, decizia instanței de apel este emisă cu aplicarea eronată normele de drept material, nefiind constatate și elucidate deplin circumstanțele care au importanță pentru soluționarea litigiului în fond.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, prin Legea nr.246 din 31 iulie 2023 (în vigoare din 01 septembrie 2023), a fost modificat cadrul normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție, inclusiv Cartea a III a „Procedura contenciosului administrativ”, Capitolul V „Procedura de recurs” din Codul administrativ, în special ce vizează prevederile cu privire la depunerea cererii de recurs, termenul depunerii, temeiurile recursului și procedura examinării acestuia.

Totuși, art. XI alin. (3) din Legea nr.246 din 31 iulie 2023 (în vigoare din 01 septembrie 2023), prevede că recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

Aceleași considerente se deduc și din interpretarea art.195 din Codul administrativ în coroborare cu prevederile art.3 alin.(3) din Codul de procedură civilă către stipulează că, procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod.

În conformitate cu art.244 alin.(1) din Codul administrativ (în redacția legii în vigoare până la operarea modificărilor prin Legea nr.246 din 31 iulie 2023 (în vigoare din 01 septembrie 2023), hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

Conform art. 245 alin.(1) și (2) din Codul administrativ (în redacția legii în vigoare până la operarea modificărilor prin Legea nr.246 din 31 iulie 2023 (în

vigoare din 01 septembrie 2023), recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Cu referire la termenul recursului:

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul deciziei contestată la 22 februarie 2023, în ședință publică.

Din materialele dosarului rezultă că, copia dispozitivului deciziei instanței de apel a fost notificată recurentului la 23 februarie 2023, iar decizia motivată la 11 mai 2023, prin intermediul poștei electronice, fapt ce se confirmă prin scrisorile anexate fila dosarului 119-120.

Astfel, recursul este depus cu respectarea prevederilor art.245 din Codul administrativ (în redacția legii în vigoare până la operarea modificărilor prin Legea nr.246 din 31 iulie 2023 (în vigoare din 01 septembrie 2023)).

La 03 iulie 2023, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimatului copia recursului, cu înștiințarea despre necesitatea prezentării referinței.

Prin referința depusă la 16 august 2023, Autoritatea Națională de Integritate a susținut că, instanța de apel la soluționarea cauzei a stabilit și elucidat pe deplin toate circumstanțele cauzei și corect a aplicat legea materială aplicabilă speței.

A pledat pentru inadmisibilitatea recursului.

Examinând temeiurile invocate în recurs în raport cu materialele cauzei, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră recursul inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art.246 alin.(1) din Codul administrativ (în redacția legii în vigoare până la operarea modificărilor prin Legea nr.246 din 31 iulie 2023 (în vigoare din 01 septembrie 2023)), Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs.

Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, iar în acord cu alin.(2) din art.246 din Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f).

Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, completul de judecată remarcă că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau,

după caz, hotărârile Curții de apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare ex officio a erorilor de drept.

Completul de judecată notează că, pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus.

Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art.245 alin.(2) din Codul administrativ (în redacția legii în vigoare până la operarea modificărilor prin Legea nr.246 din 31 iulie 2023 (în vigoare din 01 septembrie 2023)).

În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ.

Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut.

Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct.38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct.230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct.85).

Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct.45).

Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (cauza Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p.141,§39). 7 La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6§1 (cauza Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, §31, Seria A, nr.212-A).

În circumstanțele menționate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Grozav Andrei, reprezentant de avocatul Rusu Ion.

În conformitate cu art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Recursul depus de Grozav Andrei, reprezentant de avocatul Rusu Ion, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecător

Aliona Miron

Judecători

Diana Stănilă

Ion Malanciuc